

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 3Csp/22/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8619200409
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Keselicová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2022:8619200409.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, sudkyňa JUDr. Jana Keselicová, v právnej veci žalobkyne A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX B., občan SR, zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 100 eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi primerané finančné zadostučinenie vo výške 100 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou podanou na súde dňa 5.3.2019 domáhala zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 100 eur.

2. Svoju žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 3C/123/2015 o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľky, úspešná, v oboch uplatňovaných nárokoch, rozsudkom Okresného súdu Svidník pod sp. zn. 3C/123/2015, z 24.11.2016, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 24Co/56/2017, z 22.2.2018, ktoré sa stali právoplatnými 26.3.2018.

V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol: „Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca voči žalovanému sa domáhal určenia, že poplatok, ktorý dojednáva žalovaný so spotrebiteľmi uvedený v zmluve č. 8300063915 zo dňa 8.10.2013 je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, tak ako je zakotvený v bode 8.1 predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere. Vzhľadom na vyššie uvedené dokazovanie súd udáva, že pokiaľ sa týka predmetného poplatku, súd je toho názoru, že žalovaný neposkytol reálne plnenie za takýto poplatok a preto je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľný. Navyiac je neurčitý predmet administratívneho poplatku. Zo zmluvy nie je možné zistiť, o aké administratívne plnenie sa jedná. Neurčitosť vedľajšieho plnenia spojeného s údajnou administratívou má dopad na platnosť administratívneho poplatku. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spočíva v tom, že žalovaný si nárokuje poplatok za úkony, ktoré nie sú ich zákazníkom vopred známe, ani len svojim okruhom, kedy cena tohto poplatku značne prevyšuje sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť ako úrok a navyše je neprijateľné, aby poplatok za „niečo ako technickú podporu“ závisel na výške poskytnutého úveru. Žalovaný vôbec nevysvetľuje, prečo žiada vyšší poplatok od spotrebiteľa, ktorý si požičiava vyššiu sumu, ako od toho, ktorému požičiava menej. To je dôvod na určenie neplatnosti tejto časti dojednaného poplatku. Taktiež súd konštatuje,

že takto zadefinovaný poplatok je neúmerne vysoký. Naviac je potrebné konštatovať, že nejde o cenu za poskytnutie úveru, pretože túto by mal odrážať úrok za úver. Podstatou tohto poplatku je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané a so zreteľom na výšku poskytnutého úveru ide o poplatok neúmerne vysoký. Dojednanie poplatku súvisiaceho s poskytovaním úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ak sa za tento poplatok neposkytuje spotrebiteľovi skutočné protiplnenie, čo je preukázané aj v tejto veci, a to práve so zreteľom na neurčitost' a nešpecifikovanost' predmetných dvoch tretín poplatku. Vzhľadom na vyššie uvedené preto súd určil, že poplatok, ktorý dojednáva žalovaný so spotrebiteľmi v znení: „Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu, maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy, uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 51,74 eura a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 26,88 eura v prípade, ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Zároveň bolo vo veci preukázané, že žalobca so žalovaným dňa 8.10.2013 uzatvoril zmluvu o revolvingovom úvere č.8300063915, na základe ktorej žalovaný žalobcovi schválil úver vo výške 360,- eur s ročnou úrokovou sadzbou vo výške 70,02 %. Žalovaný z poskytnutého úveru ihneď odpočítal poplatok 51,74 eura čo predstavuje, 14,37 % zo sumy 360 eur, pričom podľa súdu je tento poplatok za túto službu v uvedenom rozsahu absolútne neprimeraný k službe, ktorú žalovaný žalobcovi poskytol, a preto je neprijateľný. Popri úžernom úroku tak ide o ďalšie neprimerané plnenie, ktoré od žalovaného žiadal. V predmetnom konaní bolo nesporne zistené, že medzi účastníkmi bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva, pričom zmluva o úvere tak mala mať náležitosti v súlade so zákonom určeným v čase uzatvárania zmluvy, teda v súlade so zákonom č. 129/2010 Z.z. Vzhľadom na vyššie uvedené sa považuje predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na to, že v konaní bolo preukázané, že výška úveru bola 360 eur, pričom žalobcovi bol zo strany žalovaného poskytnutý úver vo výške 308,26 eura, pričom súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 51,74 eura, ktorá suma predstavuje odplatu za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingového úveru.“ Ako spotrebiteľka si uplatňuje satisfakciu za porušenie svojich spotrebiteľských práv. Svoje práva som musela brániť v pôvodnom konaní.

Primerané finančné zadost'učinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu.

Keďže je spotrebiteľkou, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde a bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy, finančné zadost'učinenie požaduje vo výške 100 eur. Výšku primeraného finančného zadost'učinenia odôvodňuje úspechom v pôvodnom konaní, kde som bola úspešná v oboch uplatňovaných nárokoch, t. j. tak v časti bezdôvodného obohatenia, ako aj v časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

3. Okresný súd Svidník v predmetnej veci vydal platobný rozkaz, č. k. 3Csp/22/2019-23 zo dňa 7.3.2019.

4. Žalovaný dňa 25.3.2019 podal odpor voči platobnému rozkazu, ktorý odôvodnil: „Zákon v prvom rade vyžaduje postup podľa prvej vety (domáhanie sa ochrany svojho práva). Za predpokladu úspešného uplatnenia porušenia práva môže prichádzať do úvahy úvaha o vzniku nároku na finančné zadost'učinenie. Ako však uvádza v rozsudku sp. zn. 14Co91/2012 Krajský súd v Prešove, s ohľadom na jeho (pozn. § 3 ods. 5 uvedeného zákona) neurčitú hypotézu a v záujme eliminácie jeho možného zneužitia je nevyhnutné sledovať jeho účel, ktorým je nastolenie rovnováhy zmluvných strán, pričom posudzovanie každého nároku na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia je vecou individuálnych skutkových zistení. Poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán v spore má však byť vyvážené, čo teda znamená aj posúdenie, či účel sledovaný zákonom sa dosahuje vyslovením neplatnosti zmluvnej podmienky, celej odplaty za úver alebo nad rámec toho aj záverom o vzniku nároku na primerané finančné zadost'učinenie. Z podanej žaloby nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti, ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadost'učinenia ako spôsobu zavŕšenia ochrany spotrebiteľa. Jeho vznik nie je automatický; naopak, vznik tohto nároku treba chápať ako prostriedok završujúci ochranu spotrebiteľa za situácie, kedy to okolnosti vyžadujú. Z podanej žaloby nevyplýva ani označenie práva spotrebiteľa, ktoré malo byť porušené a vo vzťahu

ku ktorému (porušeniu) sa finančné zadosťučinenie uplatňuje. Rozhodnutie, na ktoré žalobca odkazuje, vychádza zo záverov založených na všeobecných ustanoveniach Občianskeho zákonníka, nie ustanovení určených na ochranu spotrebiteľa. Ďalším dôvodom, pre ktorý považujeme podanú žalobu za nedôvodnú súvisí s povahou uplatňovaného nároku, ktorý zákon vymedzuje ako „primerané“ zadosťučinenie. Na možnosť uplatňovania tohto nároku mimo účelu právnej úpravy poukazuje vo svojom rozhodnutí sp.zn. 14Co/91/2012 Krajský súd v Prešove. Súvislosť tohto záveru s týmto konaním súvisí predovšetkým s tým, či žalobná požiadavka predstavuje nielen uplatnenie existujúceho nároku, ale či je primeraná. Tvrdíme, že vzhľadom na uplatnenie nároku na finančné zadosťučinenie v konaní vedenom pod sp.zn. 7Csp/96/2018 a 5Csp/45/2018 je žalobou požadovaný nárok neprimeraný, a mimo účelu právnej úpravy. Žalobca na súde už uplatnil nárok na finančné zadosťučinenie v súvislosti s uzatváraním zmluvného vzťahu pod č. 8300063915. V tam podanej žalobe rovnako tvrdil, že ide o uplatňovanie satisfakcie za porušenie spotrebiteľských práv, keď svoje práva musel brániť v súdnom konaní, podaním žaloby. V rozsudku Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 12Co/3/2015 sa uvádza, že primerané finančné zadosťučinenie sa má chápať ako odmena spotrebiteľovi za to, že sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom. Uvedeným konštatovaním sa vymedzuje, že účel primeraného finančného zadosťučinenia súvisí s iniciovaním vlastného postupu k ochrane svojich práv. To, či spotrebiteľ tak urobí jednou alebo viacerými žalobami však neznamená, že nárok na finančné zadosťučinenie by mal vzniknúť v rozsahu rovnajúcom sa násobku počtu podaných žalôb.“

5. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť.

6. Podľa § 267 ods. 3 CSP, ak čo len jeden zo žalovaných podá včas odpor s vecným odôvodnením, súd zruší platobný rozkaz v celom rozsahu a nariadi pojednávanie. To neplatí, ak ide o samostatné spoločenstvo podľa § 76.

7. Predmetom konania bolo zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 100 eur.

8. Na pojednávaní dňa 31.10.2022, súd pokračoval v konaní a vec prejednal v neprítomnosti riadne predvolaného žalovaného, podľa § 180 CSP.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav veci.

10. Z rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 3C/123/2015-37 zo dňa 24.11.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.3.2018, súd zistil nasledovne rozhodnutie: „I. Určuje, že poplatok, ktorý dojednáva žalovaný so spotrebiteľmi v znení: „Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu, maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy, uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 51,74 eura a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 26,88 eura v prípade, ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 51,74 eura, do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. III. Žalovaný je povinný zaplatiť na súdnom poplatku sumu vo výške 16,50 eura, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet Okresného súdu Svidník. IV. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100 %.“

11. Z odôvodnenia rozsudku súd zistil, že: „Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že žalobca voči žalovanému sa domáhal určenia, že poplatok, ktorý dojednáva žalovaný so spotrebiteľmi uvedený v zmluve č. 8300063915 zo dňa 8.10.2013 je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, tak ako je zakotvený v bode 8.1 predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere. Vzhľadom na vyššie uvedené dokazovanie súd udáva, že pokiaľ sa týka predmetného poplatku, súd je toho názoru, že žalovaný neposkytol reálne plnenie za takýto poplatok a preto je podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprijateľný. Navyše je neurčitý predmet administratívneho poplatku. Zo zmluvy nie je možné zistiť, o aké administratívne plnenie sa jedná. Neurčitosť vedľajšieho plnenia spojeného s údajnou administratívou má dopad na platnosť administratívneho poplatku. Hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spočíva v tom, že žalovaný si nárokuje poplatok za úkony, ktoré nie sú

ich zákazníkom vopred známe, ani len svojim okruhom, kedy cena tohto poplatku značne prevyšuje sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť ako úrok a navyše je neprijateľné, aby poplatok za „niečo ako technickú podporu“ závisel na výške poskytnutého úveru. Žalovaný vôbec nevysvetľuje, prečo žiada vyšší poplatok od spotrebiteľa, ktorý si požičiava vyššiu sumu, ako od toho, ktorému požičiava menej. To je dôvod na určenie neplatnosti tejto časti dojednaného poplatku. Taktiež súd konštatuje, že takto zadefinovaný poplatok je neúmerne vysoký. Navyše je potrebné konštatovať, že nejde o cenu za poskytnutie úveru, pretože túto by mal odrážať úrok za úver. Podstatou tohto poplatku je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané a so zreteľom na výšku poskytnutého úveru ide o poplatok neúmerne vysoký. Dojednanie poplatku súvisiaceho s poskytovaním úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ak sa za tento poplatok neposkytuje spotrebiteľovi skutočné protiplnenie, čo je preukázané aj v tejto veci, a to práve so zreteľom na neurčitost' a nešpecifikovanost' predmetných dvoch tretín poplatku. Vzhľadom na vyššie uvedené preto súd určil, že poplatok, ktorý dojednáva žalovaný so spotrebiteľmi v znení: „Predmetom tejto Dohody o poskytnutí služby je záväzok Veriteľa poskytnúť Dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu, maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe Žiadosti/Zmluvy, uzavretej medzi Veriteľom a Dlžníkom (ďalej ako „úver/revolving“) a záväzok Dlžníka zaplatiť Veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 51,74 eura a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 26,88 eura v prípade, ak bude Dlžníkovi revolving poskytnutý. Odplatu je veriteľ oprávnený na základe vlastného uváženia jednostranne znížiť, k čomu Dlžník udeľuje Veriteľovi svoj súhlas. Veriteľ je povinný písomne oznámiť Dlžníkovi stanovenú zníženú výšku odplaty, pričom písomné oznámenie bude tvoriť prílohu tejto Dohody o poskytnutí služby“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Zároveň bolo vo veci preukázané, že žalobca so žalovaným dňa 8.10.2013 uzatvoril zmluvu o revolvingovom úvere č.8300063915, na základe ktorej žalovaný žalobcovi schválil úver vo výške 360,- eur s ročnou úrokovou sadzbou vo výške 70,02 %. Žalovaný z poskytnutého úveru ihneď odpočítal poplatok 51,74 eura čo predstavuje, 14,37 % zo sumy 360 eur, pričom podľa súdu je tento poplatok za túto službu v uvedenom rozsahu absolútne neprimeraný k službe, ktorú žalovaný žalobcovi poskytol, a preto je neprijateľný. Popri úžernom úroku tak ide o ďalšie neprimerané plnenie, ktoré od žalovaného žiadal. V predmetnom konaní bolo nesporne zistené, že medzi účastníkmi bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva, pričom zmluva o úvere tak mala mať náležitosti v súlade so zákonom určeným v čase uzatvárania zmluvy, teda v súlade so zákonom č. 129/2010 Z.z. Vzhľadom na vyššie uvedené sa považuje predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na to, že v konaní bolo preukázané, že výška úveru bola 360 eur, pričom žalobcovi bol zo strany žalovaného poskytnutý úver vo výške 308,26 eura, pričom súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 51,74 eura, ktorá suma predstavuje odplatu za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingového úveru.“

12. Rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 24Co/56/2017-58 zo dňa 22.2.2018 bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie.

13. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

14. Podľa § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

15. Podľa § 53 ods. 1, ods. 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené

určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

16. Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

17. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

18. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

19. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

20. Podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa predávajúci nesmie upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3.

21. V základnom konaní súd určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky a priznal spotrebiteľke vrátenie bezdôvodného obohatenia vo výške 51,74 eura s príslušenstvom, pretože že „žalobca so žalovaným dňa 8.10.2013 uzatvoril zmluvu o revolvingovom úvere č.8300063915, na základe ktorej žalovaný žalobcovi schválil úver vo výške 360,- eur s ročnou úrokovou sadzbou vo výške 70,02 %. Žalovaný z poskytnutého úveru ihneď odpočítal poplatok 51,74 eura čo predstavuje, 14,37 % zo sumy 360 eur, pričom podľa súdu je tento poplatok za túto službu v uvedenom rozsahu absolútne neprimeraný k službe, ktorú žalovaný žalobcovi poskytol, a preto je neprijateľný. Popri úžernom úroku tak ide o ďalšie neprimerané plnenie, ktoré od žalovaného žiadal. V predmetnom konaní bolo nesporne zistené, že medzi účastníkmi bola uzatvorená spotrebiteľská zmluva, pričom zmluva o úvere tak mala mať náležitosti v súlade so zákonom určeným v čase uzatvárania zmluvy, teda v súlade so zákonom č. 129/2010 Z.z. Vzhľadom na vyššie uvedené sa považuje predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom na to, že v konaní bolo preukázané, že výška úveru bola 360 eur, pričom žalobcovi bol zo strany žalovaného poskytnutý úver vo výške 308,26 eura, pričom súd rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 51,74 eura, ktorá suma predstavuje odplatu za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingového úveru.“

22. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že žaloba je dôvodná, pričom sa v plnom rozsahu stotožnil s argumentáciou žalobkyne. V konaní bolo preukázané, že žalobkyňa v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 3C/123/2015 úspešne uplatnila porušenie práva spotrebiteľa, preto má právo na primerané finančné zadosťučinenie od žalovaného, ktorý za porušenie jej práva nesie zodpovednosť. Žalovaná v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 3C/123/2015 dosiahla určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 51,74 eur s príslušenstvom z dôvodu, že súd posúdil spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov a žalovaný nemal právny dôvod na prijatie plnenia nad rámec poskytnutého úveru od spotrebiteľky.

23. Podľa § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi,

má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Zákon o ochrane spotrebiteľa vyžaduje úspešné uplatnenie porušenia práva spotrebiteľa a toto má predchádzať uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie. Nie je vylúčené, aby si spotrebiteľ uplatnil súčasne oba nároky.

24. V danom prípade však spotrebiteľ najskôr v základnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 3C/123/2015 úspešne uplatnil porušenie spotrebiteľského práva a následne v samostatnom konaní uplatnil právo na primerané finančné zadosťučinenie.

25. Žalobca v rámci svojej obrany argumentoval, že žalobkyni už bolo poskytnuté finančné zadosťučinenie v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 7Csp/96/2018 v súvislosti so zmluvným vzťahom č. 8300063915. V uvedenom konaní súd priznal finančné zadosťučinenie vo výške 842,67 eura, ale vo väzbe k úspechu žalobkyne v základnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 5C/118/2015. Rovnako v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 5Csp/45/2018 súd priznal finančné zadosťučinenie vo výške 300 eur, ale vo väzbe k úspechu žalobkyne v základnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 2C/211/2015. Skutočnosť, že išlo o ten istý zmluvný vzťah medzi stranami sporu je pre účely tohto konania bez právneho významu. Ustanovenie § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa viaže nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia na úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi v súdnom konaní. Spotrebiteľ nie je limitovaný počtom žalôb, v ktorých si bude uplatňovať svoje práva, jediným kritériom pre priznanie nároku na finančné zadosťučinenie je jeho úspešnosť v súdnom konaní. Uvedený zákon taktiež žiadnym spôsobom spotrebiteľa nelimituje v uplatňovaní svojich práv v spojitosti s jedným zmluvným vzťahom.

26. Požadované finančné zadosťučinenie vo výške 100 eura považuje súd za primerané s poukazom na to, že v základnom konaní bola výška bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného ustálená ako nesporná v sume 51,74 eur. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný sa bezdôvodne obohatil na úkor žalobkyne v sume 51,74 eur. Túto sumu je možné považovať za ujmu na strane žalobkyne, ktorá by pretrvávala, pokiaľ by žalobkyňa aktívne neiniciovala základné súdne konanie a nedosiahla by úspešné uplatnenie svojich spotrebiteľských práv. Žalovaný ako profesionál mal poznať zákonné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj dôsledky ich absencie. Žalovaný si však ponechal platby od žalobkyne, ktoré predstavovali jeho bezdôvodné obohatenie.

27. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje ako podmienku vznik ujmy, ba dokonca ani spôsobilosť porušenia privodiť ujmu spotrebiteľovi tak, ako to bolo v znení zákona účinného do 9.6.2013. Pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, preto postačuje iba úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, čo v danom prípade preukázané bolo. Právne zastúpená žalobkyňa v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 3C/123/2015 úspešne uplatnila porušenie svojich práv spotrebiteľky, keď dosiahla vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Žalobkyňa bola aktívna a konanie sa viedlo na základe ňou podanej žaloby voči žalovanému. Nemôže byť pochyb o tom, že súdne konanie predstavuje pre bežného spotrebiteľa stresovú situáciu, navyiac ak si nemôže byť istý želaným výsledkom.

28. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení z neprijateľných zmluvných podmienok alebo neplatných právnych úkonov týkajúcich sa spotrebiteľských zmlúv a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším porušovateľom spotrebiteľských práv a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že porušovateľ spotrebiteľských práv sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.1CoCsp/18/2021).

29. Žalobkyňa v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 3C/123/2015 úspešne uplatnila porušenie svojich práv spotrebiteľky, keď dosiahla určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky a vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 51,74 eur z dôvodu, že predmetná úverová zmluva je pre absenciu zákonných náležitostí podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch bezúročná a bez

poplatkov, čo samo o sebe postačuje na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je predovšetkým výška škodlivého následku vyjadrená v peniazoch, ktorá bola alebo mohla byť spotrebiteľovi spôsobená porušením spotrebiteľského práva.

30. Priznané finančné zadosťučinenie je primerané povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne a zodpovedá svojmu účelu (poskytnúť žalobkyni satisfakciu a odradiť žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov), pričom vo vzťahu k žalobkyni nepredstavuje nedôvodné finančné obohatenie, ktoré by bolo v rozpore so zákonom alebo morálkou. Cieľom inštitútu finančného zadosťučinenia je mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi.

31. Priznaná výška primeraného finančného zadosťučinenia musí byť primeraná, aby naplnila satisfakčnú, výchovnú a odstrašujúcu funkciu tohto právneho inštitútu. V konkrétnom prípade sa môže výška primeraného finančného zadosťučinenia rovnať aj majetkovej ujme, ktorá spotrebiteľovi hrozila, resp. vznikla. V tomto konaní žalobkyňa požadovala zaplatenie finančného zadosťučinenia vo výške 100 eura. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný zakotvil do uzatvorenej zmluvy neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorú aj použil a od žalobkyne požadoval a prijal plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok je primerané požadované zadosťučinenie, aby splnilo odradzujúcu a satisfakčnú funkciu vo vzťahu k profesionálom, ktorí sa zaoberajú poskytovaním spotrebiteľských úverov. Finančné zadosťučinenie pri tomto úspechu žalobkyňa vyjadrila sumou 100 eur (kde bola úspešná v základnom konaní v dvoch uplatňovaných nárokoch), ktorú súd považoval za primeranú vzhľadom na závažnosť porušenia práva žalobkyne tým, že uzavretá úverová zmluva neobsahovala zákonné náležitosti, ktoré požadoval zákon o spotrebiteľských úveroch a navyše obsahovala neprijateľnú zmluvnú podmienku.

32. Výška finančného zadosťučinenia, ak má naplniť svoju satisfakčnú a sankčnú funkciu, musí byť v dostatočnej výške, aby sa dotkla žalovaného, ktorý porušil práva spotrebiteľa. Finančné zadosťučinenie má taktiež odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov a plniť tak funkciu aj preventívnu. Finančné zadosťučinenie v symbolickej výške nie je spôsobilé naplniť tieto funkcie.

33. O trovách strán súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobkyňa mala v konaní plný úspech, preto má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

P O U Č E N I E : Odvolanie sa podáva lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).